

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПЛАНУВАННЯ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ, РОБІТ, ПОСЛУГ

Собівартість продукції – один з найважливіших показників економічного аналізу. У ньому фокусуються у грошовому вираженні витрати матеріально-технічних, трудових та фінансових ресурсів у зв'язку з підготовкою, організацією, веденням виробництва та реалізацією продукції. Собівартість належить до вирішальних чинників, що впливають на прибуток підприємств і показники рентабельності.

Планування собівартості робіт (послуг) підприємств є складовою частиною планування їх діяльності та являє собою систему обґрунтованих техніко-економічних розрахунків, які відображають величину витрат.

Розрахунки планової собівартості окремих видів робіт (послуг) використовуються для визначення потреби в оборотних коштах, планування прибутку, формування цін тощо [1, 261].

Джерелами зниження собівартості продукції є ті затрати, за рахунок економії яких знижується собівартість продукції, а саме: затрати уречевленої праці, які можуть бути знижені за рахунок покращення використання засобів і предметів праці; затрати живої праці, які можуть бути скорочені за рахунок росту продуктивності праці; адміністративно-управлінські витрати. Планування зниження собівартості товарної продукції здійснюють шляхом планування зниження затрат на 1 грн. товарної продукції. Всі фактори, що впливають на зміну цих витрат, можуть бути об'єднані у перелічені вище групи.

Розрахунок зниження собівартості продукції за факторами виконують в такій послідовності: мета складання кошторису витрат на виробництво → встановлення всієї суми затрат на виробництво в плановому році. Сюди входять всі затрати на виробництво товарної продукції, а також витрати, пов'язані із зміною залишків незавершеного виробництва, витрати майбутніх періодів та інші.

Методики зниження собівартості розроблені для здійснення планування, ведення обліку і калькулювання операційної собівартості послуг на підприємствах і в організаціях житлово-комунального господарства незалежно від відомчої підпорядкованості, форм власності і господарювання та на підприємствах і організаціях інших галузей, що виконують роботи і надають послуги по обслуговуванню житлового фонду, тепловодопостачанню та перевезенню пасажирів міськелектро транспортом.

Річні плани виробництва кожного підприємства передбачають взаємопов'язану систему планових показників, які характеризують:

- основну мету виробничої діяльності підприємства та його

структурних підрозділів;

- обсяги і терміни виробництва продукції ;
- Розподіл запланованих робіт за основними цехами – виконавцями замовлень [2, 84].

Отже, аналіз собівартості продукції спрямований на виявлення можливостей підвищення ефективності використання матеріальних, трудових і грошових ресурсів у процесі виробництва. Вивчення собівартості продукції дозволяє дати більш правильну оцінку рівню показників прибутку і рентабельності, досягнутому на підприємствах.

Список використаних джерел:

1. Бойчик І. М. Економіка підприємства : [навчальний посібник] / І. М. Бойчик. – К. : Атіка, 2004. – 480 с.
- Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства : [навчальний посібник] / Л. А. Швайка. – К., 2004. – 268 с.